

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра економіки та природокористування

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни

ДЕМОГРАФІЯ

підготовки бакалавра

спеціальності 051 Економіка

освітньо-професійної програми Аналітична економіка

Луцьк – 2021

Силабус вибіркової навчальної дисципліни «Демографія» підготовки бакалавра у галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 051 «Економіка», за освітньо-професійною програмою «Аналітична економіка»

Розробник: Бегун С.І., доцент кафедри економіки та природокористування, кандидат економічних наук, доцент

Силабус погоджено:

Гарант ОПП
«Аналітична економіка»

Світлана Бегун

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри економіки та природокористування

Протокол № 1 від 27.08.2021 р.

Завідувач кафедри

Олена Павлова

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	05 «Соціальні та поведінкові науки» 051 «Економіка» «Аналітична економіка» Бакалавр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів ECTS 120/4		Рік навчання 2
		Семестр 4
ІНДЗ: є		Лекції 38 годин
		Практичні (семінарські) 38 години Лабораторні 0 год. Індивідуальні 0 год.
		Самостійна робота 36 годин
		Консультації 8 годин
Мова навчання	Українська	
Сторінка курсу в MOODLE	http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=817	

II. Інформація про викладача (-ів)

Бегун Світлана Іванівна, к.е.н., доцент кафедри економіки та природокористування, моб. 0662477740, Begun.Svitlana@vnu.edu.ua, G301

Дні занять розміщено на <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Дисципліна «Демографія» належить до переліку вибірових навчальних дисциплін і спрямована на формування у студентів умінь аналізувати і прогнозувати розвиток основних демографічних процесів, використовувати навички обчислення демографічних коефіцієнтів та інтерпретувати їх значення для економіки, усвідомлення сучасної демографічної ситуації в Україні та світі, основних демографічних проблем сучасного суспільства, методологію і методику екстенсивного та інтенсивного демографічного аналізу демографічних процесів.

2. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Мета дисципліни – надати здобувачам вищої освіти знання та навички аналізу демографічних процесів, статистичної оцінки та опису закономірностей відтворення населення певного регіону в конкретних умовах часу.

Завдання курсу: ознайомлення з основними категоріями та поняттями демографічної науки; актуалізації основних проблем демографічного розвитку; формування розуміння особливостей аналізу основних демографічних процесів; інформування щодо сучасної демографічної ситуації в Україні та світі; ознайомлення з методами демографічного аналізу; вивчення методологічних та методичних питань дослідження демографічних процесів, методик розрахунку показників, прийомів демографічного аналізу; умінь використовувати отримані знання в суспільній і професійній сферах діяльності.

3. Результати навчання (компетентності).

Загальні компетенції

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

Фахові компетенції

СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

Програмні результати навчання

ПРН2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.

ПРН14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку

ПРН15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПРН23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення

IV. Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2

Схема курсу денної форми навчання

	Усього	Лек.	Прак тичні	Сам. роб.	Консуль тації	*Форма контролю / Бали**
Змістовий модуль 1. <i>Методологічні засади та джерела даних демографії</i>						
Тема 1. Методологічні засади демографії	13	4	4	4	1	О,Т,П,Р / 12
Тема 2. Чисельність населення та його склад	19	6	6	6	1	О,Т,РЗ,Р/ 12
Тема 3. Смертність і тривалість життя населення	26	8	8	8	2	О,Т,РЗ,Р/ 12
Разом за модулем 1	58	18	18	18	4	Макс. (середня) оцінка 12
Змістовий модуль 2. <i>Процеси відтворення населення</i>						
Тема 4. Шлюбність і розлучуваність	17	6	6	4	1	О,Т,РЗ,Р/ 12
Тема 5. Народжуваність	13	4	4	4	1	О,Т,РЗ,Р/ 12
Тема 6. Відтворення населення	11	4	4	2	1	О,Т,РЗ,Р/ 12
Тема 7. Міграція населення	17	6	6	4	1	О,Т,РЗ,Р/ 12
Разом за модулем 2	62	20	20	18	4	Макс. (середня) оцінка 12
Види підсумкових робіт:						
ІНДЗ1						4
ІНДЗ2						12
Модульна контрольна робота 1						МКР2 / 30 балів
Модульна контрольна робота 2						МКР2 / 30 балів
Всього годин / Балів	120	38	38	36	8	100

Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, П – презентація роботи; Р – реферат, О-опитування, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.*

V. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота студента (СРС) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються студентом самостійно під методичним керівництвом викладача.

До завдань самостійної роботи, які запропоновані студентам, віднесено:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Робота з вивчення рекомендованої літератури.
3. Вивчення основних термінів та понять за темами дисципліни.
4. Підготовка до практичних занять, дискусій, роботи в малих групах, тестування.
5. Розрахункові індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ) передбачає дві розрахунково-аналітичні письмові роботи з тем: 1. Чисельність населення та його склад, 2. Статеві-вікова структура населення України. Критерії оцінювання: 1 робота оцінюється в 4 бали, 2 – в 12 бали (максимальна кількість балів за дві роботи – 16 балів).
6. Контрольна перевірка кожним студентом особистих знань за запитаннями для самоконтролю.

VI. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента

Відвідування занять є обов'язковим компонентом вивчення навчальної дисципліни. Про відсутність з поважних студенти зобов'язані доводити до відома викладача заздалегідь. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, карантин, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із деканатом та викладачем.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти. Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в ВНУ імені Лесі Українки шляхом валідації (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_%20vyznannia_rezultativ_navchannia_formalnoi.pdf)

Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом навчальної дисципліни.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність не підтвердження здобувачем результатів такого навчання.

Політика щодо академічної доброчесності.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату. Списування під час контрольних робіт та заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Політика щодо дедлайнів та перекладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-2 бали). Перекладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

VII. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	Незараховано з можливістю повторного складання

VII. Підсумковий контроль

Залік відбувається на підставі результатів виконання усіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру: аудиторної роботи під час лекційних, практичних, самостійної роботи, контрольних робіт. Залік виставляється за умови, якщо студент виконав усі види навчальної роботи, які визначені програмою (силабусом) навчальної дисципліни, та отримав не менше ніж 60

балів. У випадку незадовільної підсумкової семестрової оцінки, або за бажання підвищити рейтинг, студент може добрати бали на заліку, виконавши певний вид робіт (наприклад, пройти тестування по всіх темах, доздати одну із тем, перездати якусь тему тощо).

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література

1. Бегун С. І. Демографія: електронний курс навчальної дисципліни. Рекомендовано науково-методичною радою університету до використання у навчальному процесі. Сертифікат №041220-21. Протокол № 4 від 16.12.2020 URL: <http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=817>
2. Дорошенко Л. С. Демографія : К.: МАУП. 2005. 112 с.
3. Драган О.І. Демографія: [Електронний ресурс]: К.: НУХТ, 2014. – 132 с.
4. Муромцева Ю. І. Демографія. К.: Кондор. 2008. 300 с.
5. Пальян З. О. Демографічна статистика. К.: КНЕУ, 2003. 132 с.
6. Підгорний А. З. Демографічна статистика. Одеса, : ОДЕУ, 2010. 169 с.

Додаткова література

1. Всеукраїнський перепис населення: методологія та організація. Під заг. ред. В. О. Парфенцевої. К.: Вид-во Держкомстату України. 2001. 336 с.
2. Стеценко С. Г. Демографічна статистика. К.: Вища школа, 2005. 415 с.
3. Основи демографії. Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2006. 127 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
2. Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
3. Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>
4. Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>
5. Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
6. Державний служба статистики URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
7. Інститут демографії та соціальних досліджень НАН України URL: <http://www.idss.org.ua>
8. Демографія та соціальна економіка. URL: https://dse.org.ua/index_ua.html